

CONSERVATO
CONSERVATORIUM
CONSERVATORIUM
CONSERVATORIUM
CONSERVATORIUM

26.02

20:00

M

MIRY
CONCERTZAAL

CONSERVATORIUM OP SCÈNE

*THE NEW YORK
SCENE*

*Slagwerkklas
Conservatorium Gent
van Wim Konink
& Gert D'haese*

PROGRAMMA

Kaija Saariaho (1952)

– Trois Rivières:

Delta (2001)

Uitgevoerd door

Jonathan Bonny

John Cage (1912-1992)

– Third Construction (1941)

Uitgevoerd door

Wim Pelgrims

Koenraad Botteldoorn

Bart Rosseel

Jose Vindel

Michael Gordon (1956)

– XY (1997)

Uitgevoerd door

Lenny Vanhuffel

David Lang (1957)

– The Anvil Chorus (1991)

Uitgevoerd door

Birgit Eecloo

Michael Gordon (1956)

– Timber (2009)

Uitgevoerd door

Birgit Eecloo

Bart Rosseel

Ward Van Hertum

Louis Snauwaert

Lenny Vanhuffel

Jonathan Bonny

UITVOERDERS

Slagwerkklass Conservatorium Gent
van Wim Konink en Gert D'haese

TOELICHTING

Kajia Saariaho, *Trois Rivières: Delta*

Zoals de titel suggereert, bestaat *Trois Rivières* uit drie afzonderlijke delen. Het eerste introduceert alle instrumentale kleuren die gebruikt worden in de compositie. Door het vage gebruik van ritmiek komen texturen van klankkleuren en resonanties naar voren. Kajia Saariaho maakt zoals steeds gebruik van een brede waaier aan percussieklanken, maar vooral de ongestemde instrumenten krijgen in dit werk een hoofdrol. In het tweede deel wordt het ritmische aspect toegevoegd aan de muziek, in de vorm van een ostinaat dat zich in allerlei richtingen ontwikkelt. Het laatste deel is een epiloog die terugblik op enkele componenten van de vorige delen. De stem van de slagwerker fungeert als een extensie van de instrumenten, en creëert zowel vrije als strikte ritmische structuren. Alle klanken en woorden zijn afkomstig uit het eeuwenoude gedicht *La nuit de lune sur le fleuve* (Li Po).

Trois Rivières was oorspronkelijk een percussiekwartet, maar werd later herwerkt voor solo slagwerker en tape (vandaar: *Trois Rivières: Delta*). Jonathan Bonny maakte een volledig nieuwe tape zodat hij meer controle had over de andere partijen, en enkel zijn eigen stem te horen is in het geheel. Hiervoor werkte hij nauw samen met de componiste tijdens zijn erasmusjaar in Helsinki. — Jonathan Bonny

John Cage, *Third Construction*

De *Constructions* van John Cage voor percussie-ensemble waren de eerste composities waarin hij systematisch de mogelijkheden van percussie (lees: ruis of een niet door exacte toonhoogte gedefinieerde klank) en van het sonoor opvullen van tijdssegmenten onderzocht. Vandaar de benaming 'constructie', het gaat immers om klankbouwsels, de organisatie van materialen, waarvoor hij micromacrokosmische ritmische structuren aanwendde. Dat houdt in dat de algemene overkoepelende structuur weerspiegeld wordt in de deelstructuren. Karakteristiek voor de *Third Construction* voor vier slagwerkers is

het uitgebreide veelal exotische instrumentarium. Alle vormen van percussie – metaal, hout, vel – komen aan bod. De klank van de zeeschelp zal wellicht het meeste opvallen. In *Third Construction* is de microstructuur per speler gevarieerd, waardoor micro- en macrostructuur niet meer perfect overeen komen. Hierdoor ontstaat er een gevoel van vrijheid in vergelijking met het eerder strakke gevoel dat de vorige twee *Constructions* opriepen.

Michael Gordon, *XY*

De compositie *XY* is een percussiesolo voor 5 gestemde drums. De rechter- en linkerhand van de uitvoerder spelen luider en stiller in een omgekeerde symmetrie. Zo heeft de rechterhand bijvoorbeeld een crescendo op het moment dat de linkerhand een decrescendo heeft. Daarbij bewegen de beide handen in verschillende tempi. Het is duidelijk dat de handen hier autonoom functioneren. Componist Michael Gordon maakte dan ook de vergelijking met een DNA helix: twee slierten DNA die in elkaar grijpen en een opwaartse spiraal vormen.

David Lang, *The Anvil Chorus*

"When percussionist Steve Schick asked me to write him a solo piece I wanted to do something that showed percussion's connection to real life activities. I didn't want to work with the pretty instruments like vibraphone or chimes. Instead I wrote a piece that reminded the listener of the glorious history of percussion - that since the beginning of time people have always banged on things as a result of their professions." — David Lang

Lang haalde zijn inspiratie voor *The Anvil Chorus* bij het beroep van smid, meer bepaald na het lezen van een boek over de geschiedenis van blacksmithing. Hij raakte bijzonder geïntrigeerd door het gegeven dat smeden melodieuze en zelfs liederen gebruikten om ongelukken en verwondingen in de smederij te vermijden. Bij grote karweien werkten meerdere smeden immers samen aan één stuk metaal en de kans elkaar te raken met hun hamers was reëel. In David Langs vertaling van dit historisch gegeven wordt de solist geacht om simultaan de rol van meerdere smeden op zich te nemen. *The Anvil Chorus* maakt gebruik van een melodie, gespeeld op resonante 'junk metals', die verschillende ritmische patronen op niet-resonante stukken metaal – bespeeld met zowel de handen als de voeten – triggert; wat leidt

tot een complexe, doch interessante
ritmische gelaagdheid. — Birgit Eccloo

Michael Gordon, *Timber*

De compositie *Timber* van Michael Gordon voor zes slagwerkers wordt gespeeld op speciale houten planken genaamd simantras. Deze percussie instrumenten werden oorspronkelijk door Oosters-orthodoxe monniken in religieuze context gebruikt, maar later ook aangevend in de klassieke muziek door componisten als Yannis Xenakis in *Persephassa* en door Michael Gordon in *Timber*.

Het spectrum van boventonen is bepalend voor de klank van de simantras, dit in tegenstelling tot instrumenten als marimba of xylofoon die één duidelijk definieerbare grondtoon hebben. In *Timber* zorgen de constante ritmische en dynamische veranderingen voor een hypnotische intensiteit. De klank verandert subtiel en beweegt zich door de ruimte met als resultaat een mantra-achtige meditatie op klank en ritme.

BINNENKORT IN MIRY CONCERTZAAL

08.03.2015 – 11:00

MIRY Zondagen
Quartetto Delfico

11.03.2015 – 20:00

Conservatorium op scène
Jahreszeiten
Koor Conservatorium Gent

19.03.2015 – 20:00

Conservatorium op scène
Harmonieorkest
Conservatorium Gent

20.03.2015 – 20:00

Conservatorium op scène
Symfonieorkest
Conservatorium Gent

27.03.2015 – 20:00

MIRY Meesters
Barnabás Kelemen *viool*

02.04.2015 – 19:00

MIRY Hedendaags
Soundspotting

05.04.2015 – 20:00

MIRY Zondagen
Pavel Kolesnikov *piano*

22.04.2015 – 20:00

MIRY Hedendaags
Bestiaal vs. GAME

28.04.2015 – 20:00

MIRY Meesters
Pieter Wispelwey *cello*
& Anthony Romaniuk *piano*

14.05.2015 – 20:00

MIRY Meesters
Romina Lischka *viola da gamba*
& Maude Gratton *klavecimbel*